

Studijní program : Veřejné zdravotnictví

Název předmětu : **Etika**

Rozvrhová zkratka : **PVL/ZDB12**

Rozvrh výuky : 9 hodin přednášek
6 hodin seminářů
6 hodin cvičení

Zařazení výuky : **1. ročník, letní semestr, akademický rok 2022/2023**

Počet kreditů : 3

Forma výuky : Přednášky, semináře, cvičení,

Přednášky, semináře, cvičení:

Vyučující: doc. et doc. PhDr. Mgr. Kateřina Ivanová, Ph.D. – garant předmětu
Mgr. Adéla Lemrová
Mgr. Štefan Rehák

Výuka: Průběžná; výuka probíhá v učebnách na Dostavbě TÚ LF UP

	Termín	Téma	Poč. hod.	Vyučující
1	17. 2. 2023 Pátek 16:00–18:15 TD-2.520	Filozofická východiska etiky veřejného zdravotnictví. Mravní předporozumění a lidská přirozenost. Etické teorie: deontologie a konsekvencialismus	3 hod. př.	Ivanová
2	3. 3. 2023 Pátek 16:00–18:15 TD-2.518	Historické kořeny současné etiky euro - americké kultury: antika, judaismus a křesťanství. Mravní principy v islámu, buddhismu, taoismu, hinduismu.	3 hod. (1 hod. př. 2 hod. sem.)	Ivanová
3	10. 3. 2023 Pátek 16:00–18:15 TD-2.518	Etické dilema a etický problém. Etické principy zásadního rozhodnutí. Etické principy procesní. Metoda Four Boxes (případové studie).	3 hod. (1 hod. př. 2 hod. sem.)	Lemrová
4	11. 3. 2023 Sobota 16:00–18:15 TD-2.518	Aplikovaná etika a profesní etika – etika ve veřejném zdravotnictví. Etika zdravotnického manažera. Etické principy manažerského rozhodování.	3 hod. př.	Lemrová

5	14. 4. 2023 Pátek 9:30–11:45 TD-2.518	Teorie spravedlnosti, principy distributivní spravedlnosti jako základ řízení systémů péče o zdraví. Principy solidarity intragenerační, intergenerační v řízení zdravotnictví. Obecné blaho, subsidiarita a participace v organizaci zdravotnické péče.	3 hod. cv.	Ivanová
6	29. 4. 2023 Sobota 11:30–13:45 TD-2.518	Etika a právo ve veřejném zdravotnictví. Etické kodexy ve zdravotnictví. Etická komise MZ ČR.	3 hod. cv.	Rehák
7	26. 5. 2023 Pátek 8:00–10:15 TD-2.518	Aktuální etické problémy a dilemata ve zdravotnictví ČR. Zvyšování morální kompetence v medicíně. Etické poradenství ve zdravotnictví.	3 hod. (1 hod. př. 2 hod. sem.)	Lemrová

NKH:

Úkol číslo 1: Etické problémy a dilemata v organizaci zdravotní péče o konkrétní skupiny obyvatel (ve vztahu k etickým principům prvního i druhého řádu) – prezentace (5-10 slides včetně literatury). Jednotlivá témata: o seniory v domácí péči, o seniory v domovech pro seniory; o seniory v dlouhodobé zdravotnické péči; o děti s nadváhou; o rodiny s dětmi pod hranicí životního minima; o týrané a zneužívané děti; o osoby nadužívající alkohol; o osoby nadužívající jiné návykové látky; o osoby s diabetem; o osoby bez domova; o osoby s mentální anorexií; o osoby s depresí; o etnické skupiny (dle samostatného výběru) - **20 NKH**

Úkol číslo 2: Etický problém nebo dilema z mé vlastní praxe – případová studie (metoda Four Boxes) - 20 NKH

Úkol číslo 3: Analýza etického kodexu, vztahující se k mé profesi (pokud není – návrh nového EK) – esej (2 - 4 strany) - 20 NKH

Způsob ukončení: Kolokvium – prezentace úkolu číslo 1 z NKH

Podmínky ukončení: Odevzdání všech prací z NKH v požadované kvalitě, účast na výuce.

Absence na jednom tématu (max. 3 vyučovací hodiny) je tolerována bez nutnosti omluvy a náhrady. Pokud student zmešká další výuku ze zdravotních či jiných závažných důvodů, pak ji musí nahradit za předpokladu řádné omluvy (uvedení důvodu absence).

V případě omluvy nepřítomnosti ve výuce se obraťte na Mgr. Adélu Lemrovou, e-mail: adela.lemrova01@upol.cz.

Literatura:

Základní literatura:

IVANOVÁ, K. (2006) *Základy etiky a organizační kultury v managementu zdravotnictví*. Brno: NCONZO. ISBN 80-7013-442-9.

MATĚJEK, J. (2021). *Etické poradenství: jak řešit etické problémy každodenní medicíny*. Stanislav Juhaňák – Triton.

MUNZAROVÁ, M. (2005) *Zdravotnická etika od A do Z*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-1024-2.

PTÁČEK, R., BARTŮŇEK, P. a kol. (2014) *Etické problémy medicíny na prahu 21. století*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5471-0. E-kniha. Dostupné z: <https://www.grada.cz/eticke-problemy-mediciny-na-prahu-21-stoleti-8421/>

STEINLAUF, B. (2022). *Právo a péče v závěru života. Rozhodování na pomezí intenzivní medicíny a paliativní péče*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7598-714-3.

WHITEHEAD, M. (1992) *The Concepts and Principles of Equity and Health*. In: *International Journal of Health Services*. Dostupné z: http://salud.ciee.flacso.org.ar/flacso/optativas/equity_and_health.pdf

Doporučená literatura:

BEAUCHAMP, T., L., CHILDRESS, J., F. (2012) *Principles of Biomedical Ethics*. Oxford University Press. ISBN: 9780199924585.

DOLEŽAL, A. (2017). *Eutanázie a rozhodnutí na konci života. Právní aspekty*. Praha: Academia.

TUČKOVÁ, D., IVANOVÁ, K. LEMROVÁ, A. Problem-based learning jako didaktická metoda pro výuku lékařské etiky na Lékařské fakultě UP v Olomouci In PTÁČEK, R. a P. BARTŮŇEK, ed. (2020) *Naděje v medicíně*. Praha: Grada, Edice celoživotního vzdělávání ČLK, s. 375-381. ISBN 978-80-271-3077-1.

PTÁČEK, R., BARTŮŇEK, P. eds. *Naděje v medicíně*. Praha: Grada Publishing.

SNYDER, J., GAUTHIER, E. and CANDACE, C. (2008). *Evidence-Based Medical Ethics: Cases for Practice-Based Learning*. Springer Science – Humana Press.

Výukové prezentace zveřejněné v prostředí Moodle.

prof. MUDr. Dagmar Horáková, Ph.D.
přednostka Ústavu veřejného zdravotnictví
Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci